

וּמִצְוֶה שָׁשׁ, וְנִמְחָה מִכָּל
הַפְּרָשָׁה הַזֶּה, שֶׁלֹּא נִזְכַּר שָׁם.
הִנֵּה אוֹמֵר, קָלֶלֶת חָכֶם אֶפְלוּ עַל
תְּנַאי מִתְקִימָת.

בֵּינוֹן שֶׁהִרְגֵּשְׁתִּי בּוֹ, קִמְתִּי
וְהוֹשַׁבְתִּיהוּ בְּרָאשׁ הַשְּׁלֶחֶן.
אִמְרָתִי: וְהָרִי לְאַחַר וְאַתָּה תִּצְוֶה
אֲמַר מֹשֶׁה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה. אֲמַר
לִי: אֵין מִקְדָּם וּמֵאַחַר בְּתוֹרָה.
שְׁאֵלְתִּי אוֹתוֹ בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה
וּבְתוֹסֶפֶת וּבְהִגָּדָה, וְהָיָה בְּקִי
בְּכָל. אִמְרָתִי: לָמָּה בְּרָאשׁוֹנָה לֹא
הִשְׁבַּחְתָּ לִּי, כְּשֶׁבִדְקָתִי אוֹתָךְ?
אֲמַר: הַשְּׁנָה אָנֹסָה אוֹתִי. הָיָה
יוֹמִים שֶׁלֹּא יִשְׁנָתִי. וְכַעַת שֶׁהִשְׁנָה
בָּאָה לְעֵינִי, לֹא הִשְׁבַּחְתִּי לָךְ.

אַחַר שֶׁאֵכָל וְשִׁתָּה, פָּתַח וְאָמַר,
שִׁיר הַשִּׁירִים. ש' גְּדוּלָּה, וְהָיָה
הַשְּׁנִיָּה מִסּוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
הָאֶלְפָּא בִּיתָא. ב' שֶׁל בְּרָאשִׁית
גְּדוּלָּה, וְהָיָה הַשְּׁנִיָּה מִרָאשִׁית
הָאֶלְפָּא בִּיתָא. מָה הַטָּעַם?

מִשּׁוֹם שֶׁשִּׁי"ן סוּד הַמְּרֻכָּבָה
הָעֲלִיּוֹנָה, וְעַל כֵּן הִיא בְּשִׁלְשָׁה
עֲמוּדִים, שֶׁהָרִי הָאֲבוֹת הֵם
מְרֻכָּבָה, וְכָל שִׁיר הַשִּׁירִים סוּד
הַמְּרֻכָּבָה הָעֲלִיּוֹנָה הוּא, וּמִשּׁוֹם
כֵּף רִאשִׁיתוֹ בְּשִׁי"ן. ב' הִיא בֵּית
הָעוֹלָם, שֶׁהִיא מַעֲשֵׂה הָעוֹלָם.

וְעַל זֶה הָאוֹתִיּוֹת הַקִּיּוֹמוֹת
בְּרָאשִׁית שֶׁל הַסְּפָרִים, אַרְבַּע הֵן.
שְׁתֵּי כִּמוֹ שֶׁנִּעְשׂוּ, וּבְאֹתוֹ הַסּוּד
שֶׁלָּהֶם, כֵּף הָאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת
בְּרָאשׁ. וְאוֹתוֹן הָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוּלוֹת
שֶׁעוֹלוֹת עַל כָּל שְׁאָר הָאוֹתִיּוֹת.
וְאוֹתָהּ הָאוֹת הַסּוּד וְהַסְּתֵר שֶׁל
כָּל הַסֵּפֶר.

וְאֵלּוֹ הֵם: א' שֶׁל דְּבָרֵי הַיָּמִים, ב'
שֶׁל בְּרָאשִׁית. מ' שֶׁל מִשְׁלִי. ש' שֶׁל
שִׁיר הַשִּׁירִים. אֵלּוֹ אַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּרָאשׁ הַסְּפָרִים, הֵן
אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת. וּמִי שֶׁמְפִיר
אוֹתוֹן, יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד שֶׁל כָּל
הַסֵּפֶר, וְהָאוֹת הַזֵּה הִיא מְלַמֶּדֶת אֶת הַסּוּד שֶׁל כָּל הַסֵּפֶר.

פְּרָשְׁתָּא, דְּלֹא אֲדַפֵּר תַּמָּן. הָיָה קָלֶלֶת חָכֶם
אֶפְלוּ עַל תְּנַאי, אֶתְקִימִים.

בֵּינוֹן דְּאַרְגִּישְׁנָא בִּיה, קִמְנָא וְאוֹתִיבְנָא לִיה
בְּרִישָׁא דְּפִתּוּרָא. אִמְינָא, וְהָא לְבַתֵּר
וְאַתָּה תִּצְוֶה אֲמַר מֹשֶׁה הָאִי מְלָה. אֲמַר לִי,
אֵין מוֹקְדָם וּמֵאוּחַר בְּתוּרָה.

שְׁאִילָנָא לִיה בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבְתוֹסֶפֶתָא
וּבְהִגָּדָה, וְהָיָה בְּקִי בְּכּוּלָּא. אִמְינָא
אִמְאִי בְּקִדְמִיתָא לֹא אֶתִּיבַת לִי, כִּד בְּדִיקָנָא
בְּךָ. אֲמַר, שִׁינְתָּא אָנִים לִי. תְּרִין יוֹמִין הָווּ
דְּלֹא דְּמִיכְנָא. וְהִשְׁתָּא דְּשִׁינְתָּא אֶתָּא לְעֵינִי,
לֹא אֶתִּיבְנָא לָךְ.

לְבַתֵּר דְּאֵכָל וְשִׁתָּה, פָּתַח וְאָמַר, שִׁיר הַשִּׁירִים.
ש' רְבֻרְבָּא, וְהָיָה תְּנִינָא מִסּוּפָא דְּאַתּוּרִי
דְּאַלְפָּא בִּיתָא. ב' דְּבְרָאשִׁית רְבֻרְבָּא, וְהָיָה
תְּנִינָא מִשִּׁירוּתָא דְּאַלְפָּא בִּיתָא, מֵאִי טַעְמָא.
בְּגִין דְּשִׁי"ן רָזָא דְּרִתִּיכָא עֵילָאָה, וְעַל דָּא אִיהִי
בְּתִלַּת סְמִכִין, דְּהָא אֲבָהֶן אֵינוֹן רִתִּיכָא.
וְכָל שִׁיר הַשִּׁירִים רָזָא דְּרִתִּיכָא עֵילָאָה אִיהִי,
וּבְגִין כֵּף שִׁירוּתָא דִּילִיה בְּשִׁי"ן. ב', אִיהִי בִּיתָא
דְּעֵלְמָא, דְּעוֹבְדָא דְּעֵלְמָא אִיהִי.

וְעַל דָּא אֶתּוּן דְּקִימִין בְּשִׁירוּתָא דְּסִפְרִין
אַרְבַּע אֵינוֹן. דְּהָא כְּגוּוֹנָא דְּאִיתְעִבִּידוּ,
וּכְהֵוּא רָזָא דִּילְהוֹן, הִכִּי אֶתּוּן רְשִׁימִין
בְּרִישָׁא. וְאֵינוֹן אֶתּוּן רְבֻרְבִין, דְּסִלְקִין עַל כָּל
שְׁאָר אֶתּוּן. וְהֵוּא אֶת רָזָא וְסִתְרָא דְּכָל
סִפְרָא.

וְאֵלּוֹן אֵינוֹן: א' דְּדְבָרֵי הַיָּמִים. ב' דְּבְרָאשִׁית.
מ' דְּמִשְׁלִי. ש' דְּשִׁיר הַשִּׁירִים. אֵלּוֹן
אַרְבַּע אֶתּוּן בְּרִישׁ סִפְרִין, אֵינוֹן אֶתּוּן רְבֻרְבִין.
וּמֵאֵן דִּידַע בְּהוּ, יוֹדַע רָזָא דְּכָל סִפְרָא. וְהֵוּא
אֶת אוֹלִיף רָזָא דְּכָל סִפְרָא.

הַסֵּפֶר, וְהָאוֹת הַזֵּה הִיא מְלַמֶּדֶת אֶת הַסּוּד שֶׁל כָּל הַסֵּפֶר.

א התקון שלו, הדיקון והסתר של אדם בשני גונים. הראש שלמעה הוא נקדה ראשונה ששולטת על הכל, בחקיקה שהתעטרה להתפשט תחתיו. וא"ו שהוא הסוד ודיקון של אדם, הוא ובת זוגו דלת שלמטה, שנאחזת מצדו. וזוהי השלמות של אדם.

בגן אחר, באמצע הדיקון של אדם. ונאחזה בו משני צדדים, כמו שהרועות מצד זה ומצד זה. וזו א, הדיקון והסוד שלו, אדם הוא. ועל כן רשומה אל"ף בראש הספר של דברי הימים, שהרי לא בא אותו ספר אלא להשלים אדם בסתריו ודרגתו, באותם תולדותיו, להיות הכל אדם שלם אחד.

ב היא הבית של כל העולם, מקיפה לשלשה צדדים, מעלה ומטה, וכל המעשים כלולים בתוכה, סובבת שלשה צדדים של כל העולם, ונשאר צד של צפון שלא נבנה, שהוא המדור הרע, ששם שורה הרע של כל העולם, כמו שנאמר (ירמיה א) מצפון תפתח הרעה.

ועל זה ב', היא הבית והבנין של כל העולם, היא בראש התורה ושם גדול, להראות על כל הספר.

והספר הזה כמו מעשה בראשית נעשה, בסוד של השם של ארבעים ושנים, כלול במעשה בראשית. ועל זה סוד הספר בראש ב. סיום הספר מ. בסוד של ארבעים ושנים אותיות התעלה.

מ' פתוחה, סוד הנקבה השלמה, אשת חיל מתעטרת בעטרתיה. ועל זה כל ספר משלי אינו אלא תשבחת של אשת חיל הזאת, לשמך מאשה רעה, ולהתקרב

א תיקונא דיליה, דיוקנא וסתרא דאדם בתרין גוונים. רישא דלעילא, איהו נקודה קדמאה דשלטא על כלא, בגליפו, דאתעטר לאתפשטא תחותיה. וא"ו דאיהו רזא ודיוקנא דאדם. הוא, ובת זוגיה דל"ת דלתתא, דאתאחדת מסטרי. ודא איהו שלימו דאדם. בגוונא אחרא, באמצעיתא דיוקנא דאדם, ואתאחידא ביה מתרין סטרי, בגוונא דדרועין, מסטרא דא ומסטרא דא. ודא א, דיוקנא ורזא דיליה, אדם איהו. ועל דא רשימא אל"ף, בריש ספרא דדברי הימים, דהא לא אתא ההוא ספרא אלא לאשלמא אדם בסטרי ודרגוי, באינון תולדין דיליה, למהוי פולא חד אדם שלים.

ב איהי ביתא דכל עלמא, מסחרא לתלת סטרי, עילא ותתא וכל עובדין כלילן בגויה, סחרא תלת סטרי דכל עלמא, ואשתאר סטרא דצפון דלא אתבני, דאיהו מדורא בישא, דתמן שרת רעה דכל עלמא. כמה דאתאמר, (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה. ועל דא, ב' איהי ביתא ובניינא דכל עלמא, איהי בריש אורייתא, רברבא רשימא, לאחזאה על כל ספרא.

וספרא דא פעובדא דבראשית, אתעביד, ברזא דשמא דארבעין ותרי, כליל פעובדא דבראשית. ועל דא רזא דספרא ברישא ב. סיומא דספרא מ. ברזא דארבעין ותרי אתוון אסתלק.

מ' פתיחא, רזא דנוקבא שלימתא, אשת חיל מתעטרא בעטרהא. ועל דא, כל ספרא דמשלי, לאו איהי אלא תושבחתא דהאי אשת חיל, ולמיתב דעתא דבני נשא, לאסתמרא ולהשיב דעת בני האדם להשמר מאשה רעה, כמו שנאמר,

לֹאֲשֶׁת חֵיל הִזּוּ בַעֲבוּדָה עָלֶינָה.
וְעַל זֶה מ' גְּדוֹלָה בְּרֹאשׁ הַסֵּפֶר,
הוֹלֶכֶת עַל אוֹתוֹ הַסּוּד.

ש, זו מתייחדת בסוד המרובה
העליונה. שהאבות הם מרובה
עליונה. ואברהם ויצחק אחרונים
זה בזה וכלולים זה בזה. ויעקב
נכנס באמצע, ומסכים עם שני
הצדדים. ועל זה מתייחדים כלם,
בסוד העולם העליון.

משום כך התשבחת הזו היא
בסוד המרובה העליונה,
שמתיוחדת במלך שהשלוש שלו
שלו, ומשום כך היא גדולה.
ומשום כך מתייחדת בראש
הספר, להראות שכל הספר הולך
על הסוד הזה ומתמקן. ועל זה
האות הזו נראית השבח של כל
הספר. באותה שעה קמתי
ונשקתי אותו, ובקשתי ממנו
שימחל לי, ומחל לי.

פֶּתַח וָאֹמֶר, (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת
פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת בִּשְׁרֶךָ וְאַל תֹּאמֶר
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי שָׁגָגָה הִיא לְמָה
יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחִבֵּל
אֶת מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. כֹּמֶה יֵשׁ לְאָדָם
לְהִשְׁמֹר בַּעֲוֹלָם הַזֶּה. הַפְּסוּק הַזֶּה
הַשִּׁיבוּ לַחֲבֵרִים שֶׁכָּךְ צָרִיךְ
לִכְתּוֹב: אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא
אֶת נַפְשְׁךָ, כֹּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יד)
נֹפֶשׁ כִּי תִחָטֵּא, וְלֹא מִצְּאֵנוּ פְּסוּק
שֶׁכְּתוּב בִּשְׁרֵךְ כִּי יִחָטֵּא, וְיָפָה הוּא.
אֲלֵא כִּךְ הַפְּסוּקֵנוּ, שֶׁאֲסוּר לְאָדָם
לְדַבֵּר דְּבָרֵי זִנוּת אֲפִלּוּ עִם אִשְׁתּוֹ,
כְּדִי שִׁיתְקַשֶּׁה, וְיָבֹא לְהִרְהוּרִים
רָעִים אֲחֵרִים, וְיִהְיֶה דֵשׁ בַּחֲדָרוֹ,
וְיִזְרַע חֲטִיָּים אֲחֵרִים.

וְהוּא שֶׁכְּתוּב, אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ
לַחֲטִיָּא אֶת בִּשְׁרֶךָ. וְהוּא בִּשְׁרֵךְ
קֹדֶשׁ, שֶׁכְּתוּב (בראשית יז) וְהִיִּתָּה
בְּרִיתִי בִּבְשָׂרְכֶם. וְאַל תֹּאמֶר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ, הַהוּלֵךְ לִימִינוֹ שֶׁל אָדָם,

מֵאֲשֶׁה רָעָה. כֹּמֶה דָּאֵת אֹמֶר, (משלי ז ה) לִשְׁמֹרְךָ
מֵאֲשֶׁה רָעָה, וְלֹאֲתִקְרָבָא לְהֵאֵי אִשְׁתִּי חֵיל,
בְּפוֹלְחָנָא עֵילָאָה. וְעַל דָּא מ' רַבְּרָבָא בְּרִישׁ
סְפָרָא, עַל הַהוּא רָזָא אֲזֵלָא.

ש, דָּא אִיהִי מִתִּיחָדָא בְּרָזָא דְרִתִּיכָא עֵילָאָה.
דְּאִבְהֵן אֵינּוּן רִתִּיכָא עֵילָאָה. וְאִבְרָהָם
וְיִצְחָק אֲחִידֵן דָּא בְּדָא, וְכִלְיֵן דָּא בְּדָא. וְיַעֲקֹב
עָאֵל בְּאֲמָצְעֵיתָא, וְאַסְפִּים לְתֵרִין סְטָרִין. וְעַל
דָּא מִתִּיחָדָאן פּוֹלְהוּ, בְּרָזָא דְעֵלְמָא עֵילָאָה.
וּבְגִין כֶּךָ, תּוֹשְׁבַתָּא דָּא, בְּרָזָא דְרִתִּיכָא עֵילָאָה
אִיהִי, דְּאֲתִיחָדָא בְּמִלְכָּא דְשִׁלְמָא כּוֹלָא
דִּילִיָּה, וּבְגִין כֶּךָ אִיהִי רַבְּרָבָא. וּבְגִין כֶּךָ
אֲתִיחָדָת בְּרִישׁ סְפָרָא, לְאַחֲזָאָה, דְּכָל סְפָרָא
עַל רָזָא דָּא אֲזֵלָא וְאֲתִתְקֵן. וְעַל דָּא, אֵת דָּא
אֲתִחֲזִיאת שְׁבַחָא דְכָל סְפָרָא. בַּהִיא שְׁעָתָא
קָמָנָא וְנִשְׁקָנָא לִיָּה, וְתִבְעֵנָא מִנִּיהָ דִּימְחֹל
לִי, וּמְחַל לִי.

פֶּתַח וָאֹמֶר, (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת
פִּיךָ לַחֲטִיָּא
אֶת בִּשְׁרֶךָ וְאַל תֹּאמֶר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי
שָׁגָגָה הִיא לְמָה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחִבֵּל
אֶת מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. כֹּמֶה אִית לִיָּה לְבַר נֶשׁ
לְאַסְתִּמְרָא בְּהֵאֵי עֵלְמָא. הֵאֵי קָרָא אֲתִיבּוֹן
לְחִבְרִיָּא, דְּהִכִּי אֲצִטְרִיךְ לְמִיכְתָּב, אַל תִּתֵּן
אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת נַפְשְׁךָ, כֹּמֶה דָּאֵת אֹמֶר,
(ויקרא ד ב) נֹפֶשׁ כִּי תִחָטֵּא, וְלֹא אֲשַׁפְּחֵן קָרָא
דְּכְתִיב וּבִשְׁרֵךְ כִּי יִחָטֵּא, וְיֹאזֵת הוּא.

אֲלֵא הִכִּי מִסְקָנָא, דְּאֲסוּר לִיָּה לְבַר נֶשׁ
לְמַשְׁתַּעֲי מְלִי דְזִנוּתָא אֲפִילוּ בְּאִיתְתִּיָּה,
בְּגִין דִּיתְקַשִּׁי, וְיִיתִי לְהִרְהוּרִין בִּישִׁין אֲחֵרִין,
וְיִהְיֶה דֵשׁ בְּאִידְרִיָּה, וְיִזְרַע חֲטִיָּין אֲחֵרִין.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת
בִּשְׁרֶךָ. דָּא בִּשְׁרֵךְ קֹדֶשׁ דְּכְתִיב וְהִיִּתָּה

בְּרִיתִי בִּבְשָׂרְכֶם. וְאַל תֹּאמֶר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, הַהוּלֵךְ לִימִינוֹ שֶׁל אָדָם, אַל